

Kur'an kursları açarak müslüman çocuklarına Kur'an'ı ve temel dinî bilgileri öğrettiler.

Ali'den sonra dört kardeşi de Evfât emîri oldu. Son olarak Sabrüddin Muhammed tahta çıktı (700/1300-1301) ve emirliği uzun süre idare etti. Ondan sonra oğulları Habeş Krallığı'na bağlı olarak ülkeyi yönettiler. Bu devrede Evfât sultanları zaman zaman krala baş kaldırarak çetin savaşlar yaptılar. Zira kral, müslüman Ortadoğu'daki Haçlı istilâsından etkilenerek Evfât'ta ve ülkenin diğer bölgelerinde bulunan müslümanlara karşı düşmanca davranmaya başlamıştı. Diğer taraftan Evfât'ın güçlü sultanlarından biri olan Hakkuddin hristiyan bölgelerine saldırdı ve kiliseleri tahrip etti. Bu hareket Habeş Krallığı'nın galeyanına sebep oldu. 728 (1328) yılında yapılan şiddetli savaşta Evfât sultanı mağlûp oldu ve esir düştü. Kral onun yerine kardeşi Sabrüddin'i getirdi. Sabrüddin idaresini sağlamlaştırdıktan sonra Hedye ve Devâro emirliklerinin ve Habeşistan içlerindeki müslüman kabilelerin de desteğini sağlayarak üç cepheden hücumu geçmeyi planladı. Ancak Habeş kralı bunu haber aldı ve ondan önce harekete geçip peş peşe yaptığı saldırılarla İslâm kuvvetlerini yendi; Evfât emirliğine Sabrüddin'in kardeşi Cemâleddin'i tayin etti. Evfât emirleri, 1332-1338 yıllarında Mısır'daki Memlûk Sultanı Muhammed b. Kalavun'a Abdullah b. Yûsuf ez-Zeylaî başkanlığında bir heyet göndererek ondan yardım istedilerse de bir sonuç alamadılar.

1376 yılında Evfât tahtına sahip olmak isteyenler arasında meydana gelen iç savaş, kendisinin Habeşliler'den bağımsız olduğunu iddia eden II. Hakkuddin'in tahta geçmesiyle son buldu. Ancak Hakkuddin 1386 yılında Habeş kralıyla girdiği savaşta yenildi ve öldürüldü. Yerine geçen II. Sâdeddin akınları yeniden başlattı. Sâdeddin ilk zamanlar başarılı olduysa da sonunda pek çok âlim, şeyh ve diğer müslümanların şehid edildiği savaşta yenildi. Sâdeddin Zeyla' adasına sığındıysa da orada kısırlılıp öldürüldü (1415). Zeyla'nın işgal edilmesiyle emirliği de son buldu. Sâdeddin'in on oğlu Yemen Hükümdarı Ahmed b. Eşref İsmâil'in yanına gitti. Evfât Emirliği'nin yıkılmasından sonra Zeyla'nın güneyindeki Adel Emirliği onun yerini aldı.

Evfât emirleri kendi adlarına para bas-tırmadıkları için bu emirlikte tüccar va-

sırasıyla ülkeye giren Mısır dinarı ve dirhemi kullanılmıştır.

BİBLİYOGRAFYA :

Ebü'l-Fidâ, *Takvîmü'l-büldân* (trc. Abdülmuhammed Âyetî), Tahran 1349, s. 598; İbn Haldûn, *el-İber*, VI, 198-199; Kalkaşendî, *Şubhu'l-a'şâ*, V, 323-326, 331-338; Makrîzî, *Kitâbü's-Sülûk*, II/3, s. 861; J. S. Trimmingham, *Islam in Ethiopia*, London 1952, s. 58-60, 62, 68, 70-75, 78, 223, 228, 251; a.mlf., "Awfât", *EI*² (İng.), I, 763-764; Muhammed Abdullah en-Nakire, *İntişârü'l-İslâm ft Şarkî İfrîkiyye ve mü-nâheğatü'l-ğarbî leh*, Riyad 1402/1982, s. 199-208, 293-303; H. İbrâhim Hasan, *İntişârü'l-İslâm fi'l-kârretü'l-İfrîkiyye*, Kahire 1984, s. 165-167; Fethi Gays, *el-İslâm ve'l-Habeşe 'abre't-târîh*, Kahire, ts. (Mektebetü'n-Nehdati'l-Misriyye), s. 84, 86, 88, 89, 127, 128; *el-Kâmûsü'l-İslâmî*, I, 574-575; E. Mittwoch, "Cebert", *IA*, III, 39; E. Ullendorff, "Djabart", *EI*² (İng.), II, 355.

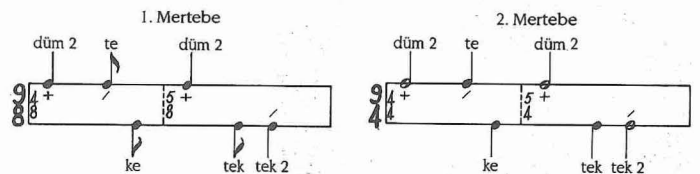
MEHMET AYKAÇ

EVFER

(أوفر)

Türk mûsikisi usullerinden.

Arapça'da "sayıca daha fazla, pek çok" anlamına gelen kelime Türk mûsikisinde dokuz zamanlı bir küçük usulün adıdır. Bir dört zamanla bir beş zamanın, başka bir ifadeyle bir sofyân ile ikinci şekil bir Türk aksağının birleşmesinden meydana gelmiştir. Bünyesinde yer alan Türk aksağının farklı yani ikinci şekil oluşu evferi aksak usulünden ayırmaktadır. Evfer usulüne başlı başına bir ritmik değer kazandıran bu farklılık aksağın son iki darbındaki uzun-kısa vuruşların yer değiştirmesi şeklinde, yani kısa-uzun darplar halinde vurulmasından ibarettir. Usulün 9/8'lik birinci ve 9/4'lük ikinci mertebeleri çok kullanılmıştır. Halk türkülerinin ölçülmesinde de faydalanan evferin Ege yöresi türkülerinin bazılarında ise 9/2'lik bir üçüncü mertebesinin kullanıldığı görülmektedir. Ayrıca Mevlevî âyinlerinin ikinci selâmlarının âdeta değişmez usulü halinde kullanılan ikinci mertebesine "ağır evfer" veya "Mevlevî evferi" adı verilir. Âyinlerin ikinci selâmları genellikle bu usulün ikinci kısmı olan Türk aksağı ile başlar. Bu mertebelerin şematik gösterilişi şöyledir:

Evfer usulünün birinci mertebesiyle şarkı, türkû ve ilâhilerle Trakya yöresi türkû ve oyun havaları, ikinci mertebesiyle de Mevlevî âyinlerinin ikinci ve dördüncü selâmları başta olmak üzere daha çok Ege ve Balıkesir yöresi zeybek, türkû ve oyun havaları ölçülmüştür. Bu mertebe şarkılarda az kullanılmıştır.

BİBLİYOGRAFYA :

Ezgi, *Türk Musikisi*, II, 45-46; V, 282; Özkan, *TMNÜ*, s. 602-604; Rauf Yekta, *Türk Musikisi*, s. 111-112; Arel, *Türk Musikisi*, s. 99-100; Sadeddin Heper, "Türk Musikisinde Usuller", *MM*, sy. 345 (1978), s. 12.

İSMAİL HAKKI ÖZKAN

EVHADÎ, Takıyyüddin

(bk. TAKÎ-i EVHADÎ).

EVHADÜDDİN-i KİRMÂNÎ

(أوحوالدين كرماني)

Hâmid b. Ebî'l-Fahr el-Kirmânî
(ö. 635/1238)

Mutasavvif - şair.

İran'ın Kirman bölgesinde doğdu. Asıl adı Hâmid, lakabı Evhadüddin'dir. Kaynaklarda genellikle lakabıyla anılır. Adı sadece Kazvîni (*Âşârü'l-bilâd*, s. 248) ve Kerbelâfî'de (*Ravzatü'l-cinân*, s. 60) Hâmid kelimesinin muhaffefi olan Ahmed şeklinde geçer.

Hayatı hakkında en önemli kaynak olan menâkıbnâmesinde Kirman Selçuklularından Sultan II. Turan Şah'ın oğlu olarak gösterilir. Bu bilgi daha sonra yazılan bazı kaynaklarda da tekrarlanmıştır. Ancak Konya'da kendisiyle görüşen Muhyiddin İbnü'l-Arabî *el-Fütûhâtü'l-Mekkiyye*'de onun babasının adını Ebü'l-Fahr olarak kaydeder. Turan Şah'ın hiçbir kaynakta bu ad veya künye ile anılmadığını söyleyen Bediüzzaman Fîrûzanfer, Evhadüddin'in Turan Şah'ın oğlu olduğu hakkındaki bilginin doğru olmadığını belirtir. Atalarının İran'ın ileri gelen ailelerinden birine mensup bulunduğunu, ancak bunun kendisi için iftihar vesilesi olmadığını, kendisinin bir

“şey” olması gerektiğini ifade eden bir rubâîsinden Evhadüddin’in soylu bir aileye, hatta rubâide geçen “sudûr” kelimesinden hareketle bir vezir ailesine mensup bulunduğunu, bundan dolayı bağlilarının onu meşhur sûfî İbrâhim b. Edhem’e benzeterek Turan Şah’ın oğlu olduğunu ortaya atmış olabilecekleri ileri sürülmüştür (Bayram, s. 21).

Kirman Selçukluları Devleti’nin hüküm sürdüğü bir bölgede doğup büyüyen Evhadüddin’in Kirmanlı olmasının İran asıllı olduğuna delâlet etmeyeceğini, Anadolu’da Türkmenler üzerindeki etkileri ve Türkmen muhitlerinde Türkçe konuşması dikkate alındığında onun Türk asıllı olması gerektiğini söyleyen Mikâil Bayram, bu görüşüyle yukarıdaki rubâînin verdiği bilgi arasındaki çelişkiyi gidermek için rubâînin bir gerçeği ifade etmeyip nasihat amacını taşıdığını söyler. Menâkıbına göre Evhadüddin, Oğuzlar’ın Kirman’ı istilâ edip II. Turan Şah’ı öldürdükleri 575 (1179-80) yılında on altı yaşındaydı. Bu durumda 559’da (1164) doğmuş olmalıdır.

Evhadüddin muhtemelen 1180 yılından sonraki bir tarihte dönemin ilim ve kültür merkezi Bağdat’a gitti. Burada bir medreseye girerek adı belirtilmeyen bir müderristen İbnü’l-Kâs’ın Şâfiî fıkhına dair *el-Miftâh*’ını okuyup ezberledi. Kısa bir müddet sonra bu müderrisin müîdi oldu. Ardından Hakkâkiyye Medresesi’ne müderris tayin edildi. Kaynaklarda adının geçmemesinden pek önemli bir fonksiyonu olmadığı anlaşılan bu medresede görevini sürdürürken gönlünde tasavvufa karşı bir ilgi yandı. Bir müddet sonra müderrisliği bırakarak sıkı bir riyâzet hayatı yaşamaya başladı. Bir mürşide bağlanmadan ilmine güvenerek mânevî yolda ilerleyeceğini düşünen, ancak istediği noktaya bir türlü ulaşamayan Evhadüddin, bu yıllarda Bağdat’ta şöhreti oldukça yaygın olan Sühreverdiyye şeyhi Rükneddîn-i Sücâsî’ye intisap etti. Menâkıbnâmesine göre 1195 yılından önceki bir tarihte Tebriz’e giderek tanınmış sûfilerden Zâhid-i Tebrizî ile görüştü. Daha sonra Nahcivan, Gence ve Şirvan’a gitti. Uzun bir süre Nahcivan’da ikamet etti. Menâkıbnâmesinde, Ebû’l-Ferec İbnü’l-Cevzî ile (ö. 597/1201) Celâleddîn-i Ta’likânî’nin Şeyh Sücâsî’yi Dicle kenarındaki Derece adı verilen dergâhında ziyaret ettikleri sırada şeyhin ileride kendi makamına Evhadüddin’in oturacağına dair mânevî bir işaret aldığı kaydedilir. Bu durumda Evha-

düddin’in 1200 tarihinden önce hilâfet aldığını söylemek mümkündür.

Muhtemelen 1204 yılında Anadolu’ya gelen Evhadüddin ertesi yıl o sırada Konya’da bulunan Muhyiddin İbnü’l-Arabî ile görüştü. Bu arada Malatya, Sivas ve Konya’ya gittiysse de genellikle Kayseri’de ikamet etti. Burada evlendi ve Fâtıma adlı bir kızı oldu. Evhadüddin, *Mirşâdü’l-‘ibâd* müellifi Necmeddîn-i Dâye ile Sivas’ta görüşmüş olmalıdır. Anadolu’da kaldığı süre içinde Selçuklu Sultanı Gıyâseddin Keyhusrev ile iyi ilişkiler kurdu. Onun Anadolu’ya Abbâsî Halifesi Nâsır-Lidînillâh tarafından kurulan fütüvvet teşkilâtının bir mensubu olarak geldiği, gerek devlet adamlarından gerekse halktan büyük saygı gördüğü, ancak Mevlevî çevrelerin kendisine muhalif olduğu öne sürülmektedir (Bayram, s. 32). Evhadüddin 608-612 (1211-1215) yılları arasında Bağdat’da bulunduğu sırada Halife Nâsır tarafından, İldenizliler’den Özbek’i diğer atabeglere karşı kıskırtmak üzere Tebriz’e gönderildi. Menâkıbnâmesinde Horasan ve Mâverâünnehir’e gittiği, bu seyahati sırasında Kübreviyye tarikatının kurucusu Necmeddîn-i Kübrâ ile görüştüğü rivayet edilmektedir. Daha sonra Erbil’e giden Evhadüddin için burada Erbil Atabegi Emîr Muzafferüddin Gökböri Cüneyne adlı bir hankah yaptırarak bir köyün vakıf geliriyle birlikte ona verdi. Ancak bir müddet sonra Muzafferüddin ile arası açıldı; Erbil’den ayrılıp Halep’e gitti. Halep’te muhtemelen 623 (1226) yılında meşhur Kübrevî şeyhi Sa’deddîn-i Hammûye ile tanıştı. Menâkıbnâmesinden, Evhadüddin ile Hammûye’nin farklı fikir ve meşreplere sahip oldukları anlaşılmaktadır. Bir süre de Şam’da ikamet eden Evhadüddin burada bulunan Muhyiddin İbnü’l-Arabî’nin sohbetlerine katıldı; Kalenderî Şeyhi Osmân-ı Rûmî ile tanıştı. Daha sonra da Mısır’a geçti. Biri şeyhi Rükneddîn-i Sücâsî ile birlikte olmak üzere dokuz defa hacca giden Evhadüddin muhtemelen 629 (1231-32) yılında Halife Mu’tasım-Billâh tarafından emîr-i hac tayin edildi. Hac dönüşü Anadolu’ya gitti. Şehâbeddin es-Sühreverdi’nin vefat ettiği yıl (634/1237) halifenin daveti üzerine Bağdat’a döndü ve Merzûbâniyye Hankahı’na şeyh tayin edildi. Kısa bir müddet sonra da 3 Şâban 635’te (21 Mart 1238) vefat etti.

Evhadüddin, Allah’ın cemal sıfatının tecellilerini varlıkta temaşa etmeyi esas alan “şâhidbâz” denilen tasavvufî meş-

rebe sahip bir sûfidir. Meşrebinin gereği olarak gençlere özel bir ilgi duyar, onlarla semâ etmekten büyük zevk alır, kadın müridlerle bir arada bulunmakta bir sakınca görmezdi. Gençlerin güzelliklerine hayran olan Evhadüddin onların güzelliklerini arttırmak için ellerine birer kandil verir, gençler gece karanlığında ellerindeki kandillerle semâ ederlerdi. Kendisi de onların arasında semâ ederken göğsünü göğüslerine dayar, cezbeye gelip kendinden geçer ve bu halde şiirler söylerdi. Onun bu uygulamasını duyan Abbâsî Halifesi Müstansır-Billâh’ın oğlunun kendisine dokunacak olursa onu öldürmeyi düşünerek semâa katıldığı, ancak o sırada kerâmetine şahit olarak Evhadüddin’in müridi olduğu rivayet edilir. Cendî’nin naklettiğine göre büyük bir zat, kadınlarla bir arada bulunmanın ve semân kendisine zarar vereceğini, nâmahreme bakmanın câiz olmadığını söyleyince Evhadüddin, “Ben Hak’tan gayri hiçbir şeye bakmam” diye cevap vermişti (*Nefhatü’r-rûh*, s. 110). Evhadüddin’in, Allah’ın cemalini varlıklarda temaşa etmenin verdiği bir hal olan ve fizikî bir anlam taşımadığı söylenen bu tavrı suistimallere yol açacağı endişesiyle tenkit edilmiştir. *‘Avârifü’l-ma‘ârif* müellifi Şehâbeddin es-Sühreverdi onun için “bid’atçı” ifadesini kullanmış, Mevlânâ ve kendisiyle aynı şeyhin, Rükneddîn-i Sücâsî’nin müridi olduğu kaydedilen Şems-i Tebrizî de bu meşrebi sebebiyle Evhadüddin’i tenkit etmişlerdir. Son zamanlarda yapılan bir araştırmada (Mikâil Bayram, *Şeyh Evhadüddin Hâmid el-Kirmânî ve Evhadiyye Tarikatı*, Konya 1993) Evhadüddin-i Kirmânî’nin Ahî Evran’ın kayınpederi ve Evhadiyye adlı bir tarikatın kurucusu olduğu ileri sürülmüşse de müşahhas delillere dayanamayan bu görüşleri ihtiyatla karşılamak gerekir.

Süleymaniye Kütüphanesi’nde bulunan bir mecmuanın (Ayasofya, nr. 2910) baş tarafında Evhadüddin’in bazı nasihatleri, bir mev’izası, biri Halife Müstansır-Billâh’a olmak üzere birkaç mektubu bulunmakta, daha sonra rubâileri başlanmaktadır. Burhân b. Ömer tarafından 730 (1330) yılında Aksaray’da istinsah edilen mecmuada Evhadüddin’in adı bilinmeyen bir kişi tarafından derlenen 1731 rubâîsi yer almaktadır. Esere *Fevâ’id-i Şeyh Evhadüddin* adını veren derleyici rubâîleri tevhid, şeriat, tasavvuf, nefis temizliği, aşk, müşâhede vb. konularda olmak üzere on iki bölüme

ayırıştır. Genellikle Farsça olan bu rubâilerin 120'si B. M. Weischer tarafından "Awhaduddîn-i Kirmânî und Seine Vierzeites" (Isl, LVI, 1976) adıyla Almanca'ya, B. M. Weischer ve P. L. Wilson tarafından da *Heat's Witness: The Sûfi Qatrains of Awhaduddîn Kirmânî* (Tahran 1978) adıyla İngilizce'ye çevrilmiştir. Câmî ve ondan naklen diğer bazı müellifler Şemseddin el-Kirmânî'ye ait *Mışbâhü'l-ervâh* adlı eseri Evhadüddîn'e atfetmişlerdir. Evhadüddîn'in Anadolu Selçuklu tarihi bakımından önemli bilgiler ihtiva eden ve müellifi bilinmeyen menâkıbnâmesinin yazma nüshası Süleymaniye Kütüphanesi'nde bulunmaktadır (Nâfiz Paşa, nr. 1199). Eseri Bedüzzaman Fûrûzanfer yayımlamıştır (Tahran 1347 hş.). Menâkıbnâmenin Gelibolulu Muh-yiddin tarafından yapılan Türkçe tercümesi Konya'da Koyunoğlu Müze ve Kütüphanesi'ndedir (nr. 2106).

BİBLİYOGRAFYA :

Muhammed b. Hüseyin el-Berzâî, *Ravzatü'l-mürîdât*, Süleymaniye Ktp., nr. 1028; İbnü'l-Arabî, *el-Fütûhât*, II, 261; Şems-i Tebrîzî, *Konuşmalar: Makalât* (trc. M. Nuri Gencosman), İstanbul 1974-75, I, 204; II, 65, 84, 148; Niğdeli Kadı Ahmed, *el-Veledü's-şefîk*, Süleymaniye Ktp., Fâtih, nr. 4818, vr. 118^b; Müeyyedüddin Cendî, *Nefhatü'r-rûh ve tuhfetü'l-fütûh*, Tahran 1362 hş., s. 110-111; Sipehsâlâr, *Menâkıb-ı Hazreti Hüdâvendigâr* (trc. Mithat Baharî), İstanbul 1931, s. 32, 37, 85; Hüseyin-i Kerbelâî, *Ravzatü'l-cinân*, Tahran 1347 hş., s. 60-64; *Menâkıb-ı Evhadüddîn Hâmid b. Ebî'l-Faḥr Kirmânî* (nşr. Bedüzzaman Fûrûzanfer), Tahran 1347 hş., nâşirin önsözü, s. 9-64; Müstevî, *Târîḥ-i Güzîde*, s. 582, 667; Eflâkî, *Menâkıb-ı 'ârifîn*, I, 439-440; II, 616-618; Faṣîh Ahmed-i Hafî, *Mücmel-i Faṣîḥ* (nşr. Mahmûd-i Ferruh), Meşhed 1341-44, II, 309; Câmî, *Nefehât*, s. 588-592; Lâmiî, *Nefehât Tercümesi*, s. 659-663; Devletşah, *Tezkire*, Tahran 1338 hş., s. 210, 233; Hândmîr, *Ḥabîb-ü's-siyer*, III, 116; Bedüzzaman Fûrûzanfer, *Risâle der Taḥkîk-i Ahvâl ve Zindegânî-yi Mevlânâ Celâlüddîn Muhammed Meşhûr be-Mevlevî*, Tahran 1333 hş., s. 53-55; H. Ritter, *Das Meer der Seele*, Leiden 1955, s. 474-476; Äzer, *Ateşkede* (nşr. Ca'fer Şehidî), Tahran 1337 hş., s. 122; Kazvinî, *Âşâr-ü'l-bilâd*, Beyrut 1389, s. 248; Hidâyet, *Mecma'u'l-fuṣahâ*, I, 236-248; a.mlf., *Riyâz-ü'l-'ârifîn*, s. 47-48; Ma'sûm Ali Şah, *Tarâ'îk*, II, 627-631; Kâsım Gânî, *Bahş der Âşâr u Efkâr u Ahvâl-i Ḥâfız*, Tahran 1340 hş., II, 402-404, 502; FME, I, 202; A. Yaşar Ocak, *Osmanlı İmparatorluğunda Marjinal Süfilik: Kalenderler*, Ankara 1992, s. 80-82; Mikâil Bayram, *Şeyh Evhadü'd-din Hâmid el-Kirmânî ve Evhadîye Tarikatı*, Konya 1993; Osman Ergin, "Sadraddin al-Qunawi ve Eserleri", *ŞM*, II (1957), s. 83; B. M. Weischer, "Kirmânî", *El²* (İng.), V, 166; Z. Safa, "Awhad-al-din Kirmânî", *Elr*, III, 118-119.

NIHAT AZAMAT

EVHADÜDDİN-i MERÂĞÎ

(أوحد الدين مراغی)

Evhadüddîn (Rûknüddîn)
b. Hüseyin-i Merâğî-i İsfahânî
(ö. 738/1338)

İranlı mutasavvîf şair.

673'te (1274) Azerbaycan'ın Merâğa şehrinde doğdu. Bundan dolayı Merâğî veya Merâğâî, babası İsfahanlı olduğu ve kendisi de bir süre bu şehirde oturduğu için İsfahânî nisbelerini aldı. Bazı kaynakların, onun başlangıçta Sâfî olan mahlasını bırakıp Evhadî mahlasını almasını, devrin tanınmış sûfilerinden Evhadüddîn-i Kirmânî'ye intisap etmesine bağlamaları doğru değildir. Zira 673'te (1274) doğan Evhadüddîn-i Merâğî'nin 635'te (1238) ölen Evhadüddîn-i Kirmânî'ye bizzat intisap etmesi mümkün değildir. Bu intisap olayı, Evhadüddîn-i Merâğî'nin Evhadüddîn-i Kirmânî'ye mânen intisap etmesiyle açıklanabilir. Eserlerinden iyi bir tahsil gördüğü anlaşılan Evhadüddîn, uzun seyahatlerden sonra yerleştiği Merâğa'da başta İlhanlı hükümdarlarından Ebû Said Bahadır Han ol-

mak üzere bazı devlet adamları tarafından himaye edildi. Evhadüddîn Merâğa'da öldü ve burada defnedildi. Mahmud Ferruh onun hakkında *Ahvâl ü Âşâr-ı Evḥadî-i İsfahânî* (Meşhed 1335 hş.) adlı bir monografi kaleme almıştır.

Daha çok mersiye ve gazel türünde başarılı olan Merâğî, manzumelerinde genellikle dinî, ahlâkî ve tasavvufî konuları işlemiştir.

Eserleri. 1. *Dîvân*. Yaklaşık 10.000 beyitten ibaret olan divanı, çoğu Ebû Said Bahadır Han ile Vezir Gıyâseddin Muhammed'i öven kaside, gazel, terciibend, terkihibend ve rubâilerden meydana gelmektedir. Eser Seyyid Yûsa' (Madras 1951) ve Hâmid Seâdet (Tahran 1340 hş.) tarafından nesredilmiştir. 2. *Dehnâme* (*Manṭıku'l-'uṣṣâk*). 600 beyit civarında olan bu tasavvufî mesnevi 706'da (1307) Fahreddîn-i Irâkî'nin aynı adı taşıyan mesnevisine nazîre olarak yazılmıştır. Âşık ile mâşukun mektuplaşmaları tarzında kaleme alınan eser, Nasîrüddîn-i Tûsî'nin torunu Vecîhüddîn Yûsuf'un isteği üzerine ve onun adına yazılmıştır. *Dehnâme* Mahmûd Ferruh tarafından yayımlanmıştır (Meşhed 1335 hş.). 3. *Câmî*-

Evhadüddîn-i Merâğî divanının ilk iki sayfası (Nuruosmaniye Ktp., nr. 4195)

